

PWSZ.243.2019

Krosno, 9 grudnia 2019 roku

**Drodzy uczniowie
Szanowni nauczyciele
Uczestnicy
III Podkarpackich Wykładów
z Ekologii i Ochrony Przyrody**

„Świat umiera, a my tego nawet nie zauważamy” – powiedziała Olga Tokarczuk w Sztokholmie podczas Wykładu Noblowskiego 7 XII tego roku. Żyjemy w czasach, gdy antropogeniczne zmiany w środowisku naturalnym osiągają poziom zagrażający zdrowiu i życiu na naszej planecie, a tempo tych zmian staje się tak szybkie, że oto na naszych oczach przeobrażenia powierzchni Ziemi stają się nieodwracalne. Podlegają im już nie tylko silnie zagospodarowane tereny przemysłowe, ale również ostoje dzikiej przyrody. W wielu rejonach zatrute smogiem powietrze nie nadaje się wręcz do oddychania, skażona woda staje się trucizną, tropikalne oceany wypełniają się plastikiem, a zdegradowana gleba nie daje już możliwości uprawy roślin.

Czy aby nie wkraczamy w kolejne Wielkie Wymieranie, o niespotykanej dotąd skali natężenia? Zmiany te nie dokonują się jedynie w odległych częściach świata. Wielu z nich doświadczamy również w naszym kraju i regionie, a rozwiązanie wywoływanych przez nie problemów wymaga rozumnego podejścia ludzi wszechstronnie wykształconych i gotowych do odważnego działania tu i teraz. Areną tych działań może być każde miejsce, także to, w którym żyjecie i uczycie się. Ludzie wokół Was każdego dnia spalają w domowych piecach odpady, które powinny trafić na wysypiska lub do recyklingu, wypalają łąki lub ścierniska, w swoich ogrodach i ogródkach działkowych palą liście, na których przez cały sezon wegetacyjny nawarstwiała się sadza oraz pył zawierający metale ciężkie i węglowodory –

w trakcie bezmyślnego spalania zanieczyszczenia te, wraz z dwutlenkiem węgla, wracają do atmosfery i są filtrowane w naszych i Waszych płucach.

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Stanisława Pigonia w Krośnie podejmuje wiele inicjatyw naukowych, popularno-naukowych i praktycznych, pozwalających studentom i uczniom szkół partnerskich dobrze przygotować się do podejmowania wyzwań istotnych dla świata, kraju i regionu. Organizujemy konferencje i sympozja o tematyce prośrodowiskowej, prowadzimy zajęcia o tej tematyce dla dzieci i młodzieży, a także wdrażamy najnowsze rozwiązania techniczne w prowadzonych przez nas inwestycjach. Niech przykładem będzie budowa obiektu usytuowanego w Kampusie Politechnicznym w Suchodole, który wkrótce będzie ukończony, oraz użytkowanych już budynków przy ulicy Żwirki i Wigury, mieszczących laboratoria dla studentów energetyki, mechaniki, budownictwa, inżynierii środowiska, inżynierii produkcji, zielarstwa, produkcji i bezpieczeństwa żywności, towaroznawstwa, a także innych prowadzonych w Krośnie kierunków. Te budynki, wyposażone w kilka niezależnych źródeł energii, takich jak panele fotowoltaiczne, pompy ciepła i układy kogeneracyjne, będą w zasadzie samowystarczalne, a adeptom kierunków technicznych pozwolą na bieżące analizowanie struktury, pracy i efektywności zamontowanych tam systemów. Odpowiedzialność za przyrodę to niekoniecznie tylko duże, nowoczesne inwestycje. Już dziś ograniczamy, a w niektórych obszarach całkowicie rezygnujemy ze stosowania plastikowych opakowań i naczyń, stosujemy systemy oszczędzania wody, a w otoczeniu Kampusu Politechnicznego odnajdziecie rozwieszane domki dla owadów i przyzmy liści pozostawione na zimę jako schronienie dla jeży. Takie działania może podjąć każdy z nas, nie ponosząc naprawdę wielkich kosztów.

To właśnie to miejsce, w którym się znajdujecie, jest również jednym z najważniejszych w kraju ośrodków rozwijających zielarstwo, kierunek zwracający najbaczniejszą uwagę na zaniebdywane, a nawet zapomniane zasoby środowiska naturalnego, dające nam nie tylko pożywienie, ale również chroniące przed chorobami i pozwalające je skutecznie zwalczać.

Przyjeżdżając tu mogliście usłyszeć studentów rozmawiających w wielu językach, bo Krosno to także szansa na kontakt z szerokim światem. Studenci PWSZ w Krośnie mogą korzystać z szerokiego wachlarza współpracy międzynarodowej, umożliwiającej studiowanie w blisko 100 ośrodkach naukowych rozsianych od USA przez Unię Europejską, Ukrainę, Rosję aż po Kazachstan i Chiny.

Życzę uczestnikom dzisiejszego spotkania nie tylko owocnego wysłuchania, przygotowanych wykładów, ale także głębokich przeżyć intelektualnych, które pozostaną na zawsze w pamięci, czyniąc z Was koryfeuszy wiedzy przyrodniczej, gotowych do stawienia czoła wyzwaniom współczesności. Apeluję do Was, abyście, posiadając wiedzę na temat skutków nieodpowiedzialnej działalności człowieka, wpływali na swoich rodziców, dziadków, znajomych, skłaniając ich od zmiany niewłaściwych przyzwyczajeń.

Organizatorom etapu wojewódzkiego Olimpiady Wiedzy Ekologicznej, która odbywać się będzie w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Krośnie, gratuluję dotychczasowych sukcesów i życzę wszelkiej pomyślności w podejmowanych działaniach, zapewniając o swojej życzliwości.

REKTOR

prof. dr hab. Grzegorz Przebinda